

De voorzitter:

Dan zijn we hiermee aan het einde gekomen van de stemmingen, maar ... Ik zal het heel kort houden.

Beste collega's. Het is een goede traditie dat de Voorzitter voor de Kamer het zomerreces ingaat, terugblijkt op het afgelopen halfjaar. Ik maak het niet lang, dat belooft ik u. Het is al laat. Er zijn vandaag 16 schema's rondgestuurd, 35 VAO's gevoerd en 221 moties ingediend. Het waren volle weken en die eisen hun tol. Dat bleek vanmiddag, toen er tijdens het VAO Pakketbeheer moties werden ingediend die hoorden bij het volgende VAO over risicoverevening. Eerder, tijdens de stemmingen op 28 juni, riep Fred Teeven per ongeluk "tegen" tegen het amendement van zijn eigen fractiegenoot Aukje de Vries, maar dat was niet zijn schuld. Het was allemaal de schuld van Diederik.

(Hilariteit)

De voorzitter:

Ik zal het kort houden. Ik wil dit keer vooral aansluiten bij de woorden van anderen, maar dan niet van Kamerleden, maar van burgers. Als Voorzitter krijg ik dagelijks e-mails en brieven met vragen en opmerkingen. Het voert te ver om een volledig overzicht te geven, maar een kleine bloemlezing wil ik u niet onthouden. Het zijn toch belangrijke signalen voor ons als volksvertegenwoordigers.

Ik begin met een mijnheer uit Schiedam. Hij schreef het volgende. "Ik zit vaak te kijken naar politieke debatten en ik irriteer me mateloos aan de leden qua 1. het kapsel, 2. de pakken van de heren die zo strak zitten." Ik geef het u maar even mee.

(Hilariteit)

De voorzitter:

Over kapsels heb ik overigens meer vragen gekregen. Zo zou een man uit Hoozevee graag zien dat wij een debat zouden voeren over de haarlengte op pasfoto's. Ik citeer: "Kan er in de wet niet iets geregeld worden dat ik en andere burgers van het mannelijke geslacht met goed verzorgd lang haar ons haar niet meer naar achteren hoeven te doen voor een pasfoto? Dan zou ik er nog veel beter en stukken knapper uit komen te zien voor het andere geslacht, en meteen beethebben."

(Hilariteit)

De voorzitter:

Dan is er een heer uit Brunssum die alle debatten volgt en mij vandaag een heel lange en lieve mail heeft gestuurd. Ik geef u een citaat uit die mail. "Een van mijn favoriete onderdelen is de regeling van werkzaamheden. Het is altijd leuk om te zien hoe Kamerleden de regeling proberen te gebruiken voor een kort debat, en dat u dan altijd zegt: dit is een korte regeling en geen debat." Ik zie mevrouw Van Tongeren op dit moment lachen ... Verder schrijft hij: "Wilt u mijn complimenten doorgeven aan het Stafbureau Voorzitter en Presidium. Ik denk dat die de planning doen voor

de plenaire vergadering. Vooral aan de vrouw die bij de regeling altijd links naast u zit."

(Geroffel op de bankjes)

De voorzitter:

"Ik denk dat dankzij haar de planning altijd heel soepel verloopt." U weet wie hier de planning inderdaad strak in handen houdt.

Maar zij is natuurlijk niet de enige die ervoor zorgt dat alles nagenoeg vlekkeloos verloopt. Er werken hier zo'n 600 mensen. Samen scheppen zij de kaders waarbinnen wij ons controlerende en medewetgevende werk kunnen doen. Ik wil alle medewerkers van de Kamer en van de fracties daar hartelijk voor bedanken. Dank voor jullie inzet en loyaliteit.

(Geroffel op de bankjes)

De voorzitter:

Ik wil ook de parlementaire pers bedanken, ons kritisch geweten. Het hoort bij een democratie dat wat wij hier doen en besluiten transparant is. De journalisten en fotografen die hier dag in, dag uit rondlopen, spelen daarin een cruciale rol.

Collega's, het was een halfjaar met hoogte- en dieptepunten. Vandaag hebben we stilgestaan bij het overlijden van twee militairen in Mali. Eerder hebben we de aanslagen in Brussel en Istanbul herdacht, en de laffe moord op collega-parlementariër Jo Cox. Maar er was ook de parlementaire dimensie van het EU-voorzitterschap die we met succes hebben afgerond. In een tijd dat er veel vragen zijn over de legitimiteit van Europa, hebben we ons als parlement van onze beste kant laten zien: een sterk parlement dat zijn controlerende positie en invloed op Europese besluitvorming opeist. Verder hebben we gedebatteerd over het Oekraïnerferendum, over brexit, over migratie, veiligheid, zorg, onderwijs, media, de Voorjaarsnota, en veel en veel meer.

Vanaf het kerstreces zijn er 2.194 moties, 607 amendementen en 11 initiatiefwetsvoorstellen ingediend. In totaal stelden we 1.534 schriftelijke en 672 mondelinge vragen. Van die laatste zijn er 93 toegekend. Waar ik me een klein beetje zorgen om maak als ik vooruitblik — ik zeg het toch — is de voorraadlijst van debatten. Er zijn maar liefst 43 dertigledendebatten en 79 meerderheidsdebatten aangevraagd. Een kleine rekensom wijst uit dat wij die debatten nooit allemaal kunnen inplannen voor de verkiezingen. En hoewel velen denken "het is allemaal de schuld van Diederik", is het misschien niet verkeerd dat wij als Kamer nadenken over de vraag hoe wij met onze instrumenten omgaan.

Met deze oproep stuur ik u de zomer in. Ik ga u in meer of mindere mate missen en zie uit naar een spannend laatste deel van de kabinetsperiode. Geniet van de zomer, samen met uw gezin, familie en vrienden en heel graag tot 6 september!

(Applaus)